Dosarul nr. 2c-2673/23
2-23148646-12-2c-19102023

H O T Ă R Â R E
În numele legii

14 iulie 2023 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău /sediul Centru/
Instanța compusă din:
Președintele ședinței,
Judecătorul Diana Tricolici
Grefier Daniela Stratan

examinând în ședință de judecată publică acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „HORUS" către SA „Termoelectrica" privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces.

1. La 18 octombrie 2023, SRL „HORUS" a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată către SA „Termoelectrica" privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.2-8, vol.I).
2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta SRL „HORUS" a menționat că conform contractului nr.2022154 semnat cu SA „Termoelectrica" la data de 27 iunie 2022, SRL „HORUS" în calitate de antreprenor general a executat lucrările de reparație capitală a turbinei ПТ-80/100-130/13 nr.3, controlul metalului și prelungirea resursei de exploatare a turbinei, reparația capitală a generatorului ТВФ-120-2У3 Nr.3.

Astfel, la 15 octombrie 2022 a fost semnat actul de constatare a executării lucrărilor aferente generatorului ТВФ-120-2У3 Nr.3.

A susținut că la 24 octombrie 2022 a fost semnat actul de constatare a finalizării lucrărilor. Astfel, au fost executate următoarele volume de lucrări:

a) reparația capitală a turbinei ПТ-80/100-130/13 Nr.3;
b) controlul metalului și prelungirea resursei de exploatare a turbinei;
c) raportul pentru prelungirea resursei de exploatare a turbine;
d) reparația capitală a generatorului ТВФ-120-2Y3 Nr.3.

Valoarea totală a contractului nr.2022154 din 27 iunie 2022 a constituit suma de 6466954,82 lei, inclusiv TVA, din care: valoarea lucrărilor executate conform pct. a)-c), descrise supra și confirmate prin factura fiscală din 15 decembrie 2022, constituie suma de 5269297,37 lei; valoarea lucrărilor executate conform pct. d), reparația capitală a generatorului ТВФ-120-2Y3 Nr.3, confirmate prin procesul-verbal prezentat la data de

27 octombrie 2022, constituie suma de 1026595,06 lei. Total executat la data de 24 octombrie 2022 - 6295892,43 lei.

Reclamanta a afirmat că ultima operațiune ce urma a fi executată constituia testarea în rețea a generatorului cu ulterioara semnare a procesului-verbal de recepție finală a întregului volum conform contractului nr.2022154.

Mai mult, la 10 noiembrie 2022 a avut loc declanșarea de testare în rețea a generatorului ТВФ-120-2УЗ Nr.3, urmând să funcționeze la parametrii nominali minim 72 ore, conform prevederilor contractului semnat.

La 11 noiembrie 2022, după ora 00:22 în procesul de majorare a sarcinii electrice de către personalul operativ electric al SA „Termoelectrica" a fost constatată apariția abaterilor de la regimul normal de funcționare a generatorului, iar la ora 01:46 a avut loc oprirea blocului energetic nr.3, ca urmare a acționării protecțiilor caracteristice unui scurt circuit intern al generatorului.

Reclamanta a comunicat că la 11 noiembrie 2022 a fost convocată de urgență comisia pentru cercetarea și stabilirea cauzei incidentului la turbogenerator, fapt constatat în raportul tehnic nr.1 din 11 noiembrie 2022.

Prin dispoziția directorului tehnic al SA „Termoelectrica" nr.206/22 din 11 noiembrie 2022 a fost instituită comisia tehnică de cercetare și diagnosticare a cauzei de avariere la turbogeneratorul ТВФ-120-2УЗ Nr. 3.

Astfel, prin ordinul directorului general SRL „HORUS" nr.16/22 din 11 noiembrie 2022 a fost inițiată ancheta de serviciu în cadrul SRL „HORUS" cu implicarea reprezentanților subantreprenorului SRL „Vibropribor" pe faptul incidentului ce a avut loc la SA „Termoelectrica" la data de 11 noiembrie 2022, soldat cu oprirea blocului energetic nr.3. A fost numită comisia de anchetă responsabilă de cercetare tehnico-juridică a incidentului, acordând termen preventiv de investigare de 10 zile lucrătoare.

SRL „HORUS" a precizat că în perioada 11 noiembrie 2022 - 05 decembrie 2022 au fost investigate circumstanțele cauzei opririi blocului energetic nr.3: constatarea faptică, cercetarea tehnică a cauzelor incidentului, stabilirea și înregistrarea documentară a împrejurărilor și cauzelor incidentului, studiul documentelor normativ-tehnice în domeniu.

Părțile au întreprins acțiunile necesare expuse în rapoartele: nr.1 din 11 decembrie 2022, nr.2 din 16 noiembrie 2022; nr.3 din 19 noiembrie 2022 și în procesele-verbale a ședințelor tehnice de constatare: nr.1 din 11 noiembrie 2022, nr.2 din 15 noiembrie 2022 și nr.3 din 07 decembrie 2022.

Reclamanta a relatat că s-a conformat normelor și cerințelor cu privire la Instrucțiunile de operare tipice pentru generatoare din centralele electrice РД 34.45.501-88, au fost întreprinse acțiuni de dezasamblare a generatorului pentru inspectarea pe interior a acestuia. Comisiile de anchetă au depistat o fisură transversală pe conducta din interiorul generatorului care este parte din corpul acestuia.

Astfel, au fost verificate repetat toate volumele de lucrări expuse în caietul de sarcini nr.129/22 din 29 aprilie 2022, executate conform contractului nr.2022154 din 27 iunie 2022 și confirmate conform actului tehnic din 15 octombrie 2022 și actului de constatare a finalizării lucrărilor din 24 octombrie 2022. Au fost stabilite ca fiind conforme toate testările electrice demarate la data de 21 octombrie 2022 și finalizate cu succes la 24 octombrie 2022.

Reclamanta consideră că, s-a constatat că lucrările la conducta cu fisură identificată în raportul nr.2 din 11 noiembrie 2022 nu au fost incluse în volumele executate în procesul de reparație capitală a turbinei și generatorului nr.3, iar cauza incidentului nu poate fi imputabilă antreprenorului SRL „HORUS" sau subantreprenorilor săi.

SRL „HORUS" a executat obiectul contractului nr.2022154 în mod corespunzător, cu bună-credință și în corespundere cu normativele tehnice, standardele și prescripțiile tehnice, fapt confirmat inclusiv prin actele expuse supra.

La fel, a menționat că din motiv ca sezonul de încălzire 2022/2023 deja a fost inițiat, a apărut necesitatea stringentă de a repara cât mai urgent turbogeneratorul ТВФ-120-2УЗ nr. 3 și de a pune în funcțiune întreg blocul energetic nr.3.

Prin scrisoarea nr.381/22 din 23 noiembrie 2022, SRL „HORUS" a prezentat spre examinare și aprobare SA „Termoelectrica" volumele de lucrări și tehnologiile aplicabile pentru repunerea în exploatare a generatorului nr. 3. În caz de acceptare a volumelor expuse, a solicitat respectuos remiterea unei confirmări.

Drept răspuns la scrisoarea nr.381/22 din 23 noiembrie 2022, SA „Termoelectrica" prin scrisoarea nr.79/1820 din 24 noiembrie 2022 a solicitat efectuarea acțiunilor cuvenite în scopul executării lucrărilor necesare de punere în funcțiune a turbogeneratorul ТВФ-120-2УЗ nr. 3. Astfel, partea reclamantă a concluzionează că, partea pârâtă faptic a aprobat volumele de lucrări prezentate în anexă la scrisoare.

SRL „HORUS" susține că adițional, SA „Termoelectrica" a comunicat că a fost demarată cercetarea incidentului, determinarea circumstanțelor, cauzelor și încălcărilor care au condus la producerea incidentului. Astfel, la 01 decembrie 2022 în incinta SA „Termoelectrica" a fost finalizată examinarea cazului de către comisia instituită prin ordinul directorului tehnic nr.217 din 23 noiembrie 2022 fapt constatat prin actul nr.1 din 01 decembrie 2022 de examinare a deranjamentului tehnologic produs la 11 noiembrie 2022.

Partea reclamantă menționează că, ulterior la 29 decembrie 2022 în incinta SA „Termoelectrica" a fost finalizată ancheta de serviciu inițiată în temeiul ordinului directorului general interimar nr.239 din 06 decembrie 2022, fapt constatat prin concluzia privind rezultatele anchetei de serviciu. La 09 februarie 2023 a fost finalizată examinarea cauzei incidentului de către Comisia externă de expertiză constituită conform hotărârii Agenției Proprietății Publice nr. 137/06 din 01 decembrie 2022 fapt confirmat prin Raportul comisiei de expertiză.

Corespunzător, la 29 noiembrie 2022 SRL „HORUS" a finalizat propria anchetă de

serviciu, fapt constatat prin raportul nr.1.

Reclamanta a susținut că potrivit materialului probatoriu administrat comisiile de anchetă și comisia de expertiză, create au dedus următoarele cauzele : scurt circuitul în interiorul generatorului ТВФ-120-2УЗ Nr.3 din data de 11 noiembrie 2022 se rezumă la - fisurile din conducte, nu constituie vicii sau defecțiuni rezultate din lucrările executate de antreprenor SRL „HORUS” fiind o consecință a exploatării de peste 40 ani a generatorului, evident peste limita minimă acceptabilă. Scurtcircuitul din interiorul generatorului nr.3 s-a produs în rezultatul pătrunderii apei de răcire a răcitoarelor de gaz, deci a avut loc incident în afara controlului și responsabilității antreprenorului.

A menționat că toată perioada cât a durat cercetarea incidentului din 11 noiembrie 2022, determinarea circumstanțelor, cauzelor și încălcărilor ca au condus la producerea incidentului, cât și identificarea persoanei responsabile, antreprenorul SRL „HORUS” a finalizat lucrările de punere în funcțiune a turbogeneratorului. Conform actului tehnic aprobat la 06 martie 2023, lucrările de punere în funcțiune a turbogeneratorului ТВФ-120-2УЗ nr. 3 au fost finalizate la data de 23 ianuarie 2023.

Reclamanta a susținut că la 09 februarie 2023, data emiterii raportului comisiei de expertiză, grupul de lucru pe procedura de achiziții din cadrul SA „Termoelectrica” a întâmpinat o problemă majoră de ordin juridic și anume imposibilitatea legiferării „post factum” a lucrărilor deja executate.

Reclamanta SRL „HORUS” a comunicat că a insistat spre urgentarea procedurii de semnare a devizelor executive, a proceselor-verbale pentru lucrările executate, emiterea facturii fiscale și transferarea mijloacelor bănești. În acest scop au fost expediate scrisori de corespondență cu diferite soluții, însă nici-una nu au fost acceptate de SA „Termoelectrica”.

Astfel, după un șir de corespondență prin care SRL „HORUS” a insistat asupra legiferării volumelor de lucrări executate, SA „Termoelectrica” a divizat volumele astfel:

1) devizele executive și procese-verbale de executare a lucrărilor post incident în sumă de 4883215,21 lei care au fost prezentate de SRL „HORUS” inclusiv, prin scrisoarea nr. 80/23 din 17 februarie 2023 au fost aprobate de reprezentanții pârâtului la suma de 4207287,11 lei, pentru volumele: - diagnostica în complex a turbogeneratorului; - lucrările de reparație a generatorului post incident; - reparația înfășurării statorului generatorului după scurt circuit.
2) pentru lucrările de „Proiectare și montare pentru retrasarea conductelor de răcire a generatorului cu aprobarea proiectului și verificarea schemei de modernizare pentru răcire cu coordonarea și supravegherea de către uzina producătoare” în sumă de 1982314,08 lei, a fost semnat contractul nr.2023066 din 20 februarie 2023, actualmente în execuție.

Reclamanta SRL „HORUS” a susținut că a acceptat diminuarea contravalorii lucrărilor executate la suma de 4207287,11 lei cu condiția executării transferului mijloacelor bănești cât mai curând posibil.

În acest sens, susține că au avut loc mai multe ședințe referitor la aceste

circumstanțe, fiind prezenți reprezentanți ai SA „Termoelectrica” și SRL „HORUS”, însă soluție la caz nu a fost identificată. Ulterior, SRL „HORUS” a solicitat repetat confirmarea lucrărilor executate pentru a avea posibilitate de a elibera factura fiscală, drept temei de executare a transferului pentru lucrările post incident executate.

Din aceste considerente SRL „HORUS” a înaintat în instanța de judecată prezenta acțiune civilă în vederea apărării drepturilor și intereselor societății. Pentru a evita neînțelegeri la capitolul contravalorii lucrărilor post incident executate la turbogeneratorul ТВФ-120-2УЗ nr. 3, SRL „HORUS” menționează că și-a diminuat solicitările la suma aprobată de SA „Termoelectrica” în mărime de 4207287,11 lei.

Referitor la dobânda de întârziere, SRL „HORUS” a clarificat că prin scrisoarea nr.80/23 din 17 februarie 2023 înregistrată sub nr.616 reclamanta a solicitat pârâtei acceptarea contravalorii lucrărilor executate. Totuși, la 24 februarie 2023 la expirarea a 7 zile acordate prin lege de executare a obligațiunii pecuniare, contravaloarea lucrărilor nu a fost achitată.

Reclamanta a făcut trimitere la prevederile art.861, art.874, art.942 din Codul civil, în vederea pretenției de încasare a dobânzii de întârziere, calculată din data de 24 februarie 2023 până la plata integrală a datoriei în sumă de 4207287,11 lei. A precizat că la data de 18 octombrie 2023 dobânda de întârziere constituia suma de 614724,99 lei.

3. În temeiul prevederilor articolelor 10 alin.(1), 16 alin.(1) lit. e) și h), 19, 774 alin.(1), 776, 858 alin.(1) și (2), 861 alin.(1) și (2), 874, 934, 942 alin.(1) și (2) din Codul civil, reclamanta SRL „HORUS” a solicitat încasarea de la SA „Termoelectrica” datoria în mărime de 4207287,11 lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 614724,99 lei calculată până la 18 octombrie 2023; dobânzii de întârziere calculată din 19 octombrie 2023 până la plata integrală a datoriei 4207287,11 lei (până la emiterea hotărârii judecătorești); încasarea de la SA „Termoelectrica” a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 50000 lei.
4. La 26 ianuarie 2024, pârâta SA „Termoelectrica” a depus prin intermediul poștei electronice a direcției evidență documentare procesuală a cauzelor referință prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de SRL „HORUS”, ca fiind neîntemeiată (f.d.127-130, vol.I).

În susținerea poziției, pârâta a relatat că atât prin Actul nr. 1 din 01 decembrie 2022 de examinare a deranjamentului tehnologic produs la 11 noiembrie 2022, cât și prin hotărârea Agenției Proprietății Publice nr. 137/06 din 01 decembrie 2022 s-a stabilit că la momentul incidentului, procesul-verbal de recepție finală pentru reparația capitală efectuată conform contractului de antrepriză nr. 2022154 din 27 iunie 2022 - nu este semnat.

Pârâta a declarat că argumentele părții reclamante precum că SA „Termoelectrica” ar fi aprobat volumele de lucrări prezentate în anexă la scrisoare, urmează a fi apreciate critic. Or, prin răspunsul său nr. 79/1820 din 24 noiembrie 2022, SA „Termoelectrica” a informat că a fost demarată cercetarea incidentului, determinarea circumstanțelor, cauzelor și încălcărilor ce au condus la producerea incidentului, rezultate despre care vor

fi informați. Totodată, pârâta a solicitat efectuarea acțiunilor cuvenite în scopul executării lucrărilor necesare de punere în funcțiune a turbogeneratorului ТВФ 120-2УЗ nr. 3, ceea ce nicidecum nu poate fi interpretat ca fiind aprobarea volumelor de lucrări prezentate în anexă la scrisoarea reclamantei nr. 381/22 din 23 noiembrie 2022.

Respectiv, atestă că reieșind din cele indicate și ținând cont că la momentul producerii incidentului, procesul-verbal de recepție finală pentru reparația capitală efectuată conform contractului de antrepriză nr. 2022154 din 27 iunie 2022 nu era semnat, turbogeneratorul nr.3 fiind în regim de testare, care a durat 8 ore și 16 minute, din cele minim 72 ore de funcționare la sarcină nominală pentru efectuarea recepției finale a lucrărilor, recepția finală a lucrărilor nu a avut loc, și respectiv, lucrările de reparație ulterioare producerii incidentului, urmând a fi suportate în exclusivitate de către SRL „HORUS”.

Astfel, pârâta a considerat că solicitările reclamantei SRL „HORUS” privind încasarea din contul SA „Termoelectrica” a sumei de 4207287,11 lei cu titlu de datorie, sunt neîntemeiate și lipsite de suport juridic probatoriu, motive din care a solicitat respingerea pretențiilor de încasare a sumei de 4207287,11 lei.

Referitor la dobânzile de întârziere, pârâta a precizat că potrivit pct. 10.9 al contractului de antrepriză nr.2022154 din 27 iunie 2022, se indică că „dacă întârzierea în execuția lucrărilor este din culpa uneia din părțile contractante, partea culpabilă va plăti celeilalte părți penalizări și/sau despăgubiri în cuantum de la 0,01 % până la 0,1 % din valoarea lucrărilor rămase de executat/neonorate pentru fiecare zi de întârziere. Penalizarea devine operantă în momentul în care partea inculpă a intrat în întârziere”.

Astfel, consideră că este neîntemeiată cerința reclamantei cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, or aceasta este contrară clauzelor contractului nr.2022154, care nu prevede dreptul reclamantei de a solicita încasarea dobânzii de întârziere, care este și una excesivă.

5. La 06 martie 2024, avocatul Grosu Alexandru în interesele reclamantei SRL „HORUS” a depus prin intermediul direcției evidență documentare procesuală a cauzelor obiecții scrise referitor la argumentele din referință (f.d.138-141, vol.I).

Reprezentantul reclamantei a relatat că lucrările post incident generator, solicitate a fi achitate în sumă de 4207287,11 lei nu constituie obiect al contractului nr.2022154 din 27 iunie 2022.

Partea reclamantă a argumentat precum că, nesemnarea procesului-verbal de recepție finală a lucrărilor executate conform contractului nr.2022154, nu are nicio legătură cauzală juridică cu refuzul pârâtei de a achita un volum absolut nou de lucrări neprevăzute de contract și executate de SRL „HORUS” la solicitarea SA „Termoelectrica” (scrisoarea nr. 79/1820 din 24 noiembrie 2022). Toate lucrările executate adițional și toate acțiunile întreprinse de SRL „HORUS” post incident au fost strict monitorizate și aprobate în prealabil de SA „Termoelectrica”, fapt probat inclusiv prin rapoartele nr. 1 din 11.11.2022; nr.2 din 16.11.2022; nr.3 din 19.11.2022 și procesele-verbale ale ședințelor tehnice de constatare: nr.1 din 11.11.2022, nr.2 din 15.11.2022 și nr.3 din 07.12.2022.

6. *În ședința de judecată* reclamanta SRL „HORUS” reprezentată de juristul

Gotînjanu Alesea și avocatul Grosu Alexandru au solicitat admiterea cererii de chemare în judecată. Reprezentanții SRL „HORUS” în drept și-a întemeiat pretențiile în baza articolele 10; 16; 19; 20; 774; 776; 858; 861; 874; 934; 942; 999; 1000; 1025; 1035; 1966, 1968; 1970; 1998; 1999 din Codul civil; articolele 3; 11 al Legii nr. 287 din 15 decembrie 2017 contabilității și raportării financiare; art. 108 din Codul fiscal; art. 82 din Legea 74 din 21 mai 2020 privind achizițiile în sectoarele energeticii, apei, transporturilor și serviciilor poștale; articolele 5, 38; 166-167 din Codul de procedură civilă (f.d.40-43, vol.II).

În dezbaterile judiciare reprezentantul reclamantei a menționat că SRL „HORUS” a executat integral lucrările de reparație capitală a turbinei ПТ-80/100-130/13 nr.3, parte a blocului energetic nr.3 (format din turbină și generator), conform contractului nr.2022154 din 27 iunie 2022 semnat cu SA „Termoelectrica”, iar la 24 octombrie 2022 a fost semnat Actul de constatare a finalizării lucrărilor.

La 11 noiembrie 2022, în timpul testărilor în complex a întregului bloc energetic nr.3 timp de 72 ore a avut loc oprirea de avarie a acestuia.

Circumstanțele de facto din 11 noiembrie 2022 au creat dubii asupra lipsei vinovăției SRL „HORUS” de avaria ce a avut loc, ținând cont de faptul că anume reclamantul a executat lucrările de reparație la blocul energetic nr.3, având loc un scurt circuit la generatorul din interiorul blocului, anume în perioada de testare a acestuia.

Partea reclamantă a menționat că aplicând art.19 din Codul civil, SA „Termoelectrica” ar fi avut dreptul de a solicita de la SRL „HORUS” repararea integrală a prejudiciului patrimonial cauzat în urma avarierii blocului energetic nr.3, prin repunerea în funcțiune a acestuia, pe contul și cheltuiala reclamantului, doar în situația când comisiile care au investigat cauzele incidentului ar fi constatat vinovăția SRL „HORUS”.

În acest sens, susține că procesul-verbal nr.2 din 15 noiembrie 2022 confirmă că comisia tehnică a pârâtului SA „Termoelectrica” a constatat necesitatea executării lucrărilor de dezasamblare cu forțele SRL „HORUS”. Procesul-verbal nr.3 din 07 decembrie 2022 confirmă că comisia tehnică a SA „Termoelectrica” a apelat către SRL „HORUS” pentru execuția testărilor de curent și elaborarea procesului tehnic pentru reparația turbogeneratorul nr.3 conform programei de reparație din 22 noiembrie 2022. Prin scrisoarea nr. 381/22 din 23 noiembrie 2022, SRL „HORUS” a prezentat spre examinare și aprobare SA „Termoelectrica” volumele de lucrări și tehnologiile aplicabile pentru repunerea în exploatare a generatorului nr.3. Reclamantul menționează că, a comunicat pârâtului despre faptul că, în cazul acceptării volumelor expuse, este necesar să primească de la partea pârâtă o confirmare. Prin scrisoarea de răspuns nr.79/1820 din 24 noiembrie 2022, SA „Termoelectrica” a solicitat reclamantului efectuarea acțiunilor cuvenite în scopul executării lucrărilor necesare de punere în funcțiune a turbogeneratorul nr. 3. Astfel partea reclamantă, a considerat că aceasta constituie o acceptare a volumelor/ofertă prezentate de reclamant la scrisoarea nr.382/22 din 23 noiembrie 2023.

Reprezentatul reclamantului a mei explicat că, pârâta a mai informat că investigarea cazului incidentului continuă. Reprezentanții reclamantului susțin că reieșind din scrisoarea de răspuns nr.79/188dt din 19 aprilie 2023, pârâta SA „Termoelectrica" recunoaște indirect că volumele de lucrări executate la turbogeneratorul nr.3 post incident constituie contravaloarea de 4207287,11 lei.

Consideră că actele descrise și alte acte tehnice anexate la materialele dosarului, constituie acte juridice civile, manifestând voința SA „Termoelectrica" săvârșită cu scopul de a crea un raport juridic civil nou cu SRL „HORUS" prin modificarea raportului juridic civil existent, și anume prin completarea obligațiunilor reclamantului expuse în contractul nr.2022154 din 27 iunie 2022.

Reclamanta a invocat că volumul adițional de lucrări post incident, nu sunt lucrări adiționale asimilate prevederilor art. 82 al Legii 74 din 21 mai 2020 privind achizițiile în sectoarele energeticii, apei, transporturilor și serviciilor poștale deoarece contravaloarea lucrărilor post incident excede limitele prevăzute în acest articol, deși, modificarea contractului prin acord adițional „era strict necesară în urma unor circumstanțe pe care entitatea contractantă care acționează cu diligență nu ar fi putut să le prevadă".

Astfel, a susținut poziția că solicitarea SA „Termoelectrica" adresată SRL „HORUS" privind punerea în funcțiune a turbogeneratorului nr.3 după incident și acceptul SRL „HORUS" de a executa lucrările repetate de dezasamblare/asamblare și reparație post incident, constituie consimțământul părților exteriorizat în actele juridice civile anexate la materialele dosarului.

La fel, a declarat că indiferent dacă se constata vinovăția SRL „HORUS" sau a pârâtei SA „Termoelectrica", cum și a avut loc, consecințele avariei trebuiau înlăturate de urgență pentru a diminua prejudicierea în continuare a utilajului energetic, cât și a nu perturba livrarea energiei termice consumatorilor casnici.

Reclamanta afirmă că în perioada cât a durat cercetarea incidentului (11 noiembrie 2022-23 ianuarie 2023), SRL „HORUS" a executat și a finalizat lucrările de punere în funcțiune a turbogeneratorului nr.3 post incident.

Afirmă că lucrările de punere în funcțiune a blocului energetic nr.3 au fost finalizate la data de 23 ianuarie 2023 fapt confirmat prin Actul tehnic aprobat la 06 martie 2023.

Precizează că actul din 14 martie 2023 confirmă că blocul energetic nr.3 CET Sursa-1 a trecut cu succes testările în complex în decurs de 72 ore (06 martie 2023-11 martie 2023), fiind gata pentru exploatare ulterioară.

Partea reclamantă a comunicat că 4 comisii independente au confirmat că scurtcircuitul din interiorul generatorului nr.3 din data de 11 noiembrie 2022, s-a produs în rezultatul pătrunderii apei de răcire a răcitoarelor, drept rezultat al formării fisurilor în aceste conducte, fapt ce nu constituie vicii sau defecțiuni rezultate din lucrările executate de antreprenorul SRL „HORUS" fiind o consecință a exploatării peste 40 ani a generatorului, deci a avut loc un incident în afara controlului și responsabilității antreprenorului.

Astfel, declară că incidentul a avut loc din cauze neimputabile SRL „HORUS”, lipsind vinovăția acesteia. Totuși, reclamanta a rămas prejudiciată cu contravaloarea lucrărilor care le-a executat din contul său, bazându-se pe bunele intenții ale SA „Termoelectrica” de a restitui cheltuielile suportate pentru înlăturarea cât mai curând posibil a consecințelor incidentului.

Consideră că pârâta acționează față de reclamantă ilicit, urmând să recupereze integral prejudiciul patrimonial cauzat antreprenorului prin omisiune de a accepta procesele-verbale de recepție a lucrărilor post incident la blocul energetic nr.3. Prin scrisoarea nr. 13/23 din 13 ianuarie 2023, SRL „HORUS” a solicitat pârâtei semnarea acordului adițional la contractul nr.2022154 prin modificarea volumului de lucrări faptic executate până la incident și acceptarea volumelor de lucrări executate post incident în limita răspunderii beneficiarului de recuperare a prejudiciului financiar suportat de antreprenor drept urmare a înlăturării defecțiunilor constatate ca fiind în lipsa culpei acestuia.

Susține că pct.3.6. din contractul 2022154 prevede că beneficiarul nu este obligat să achite lucrările care nu au fost executate la solicitarea sa sau care nu au fost confirmate prin acord contrasemnat de ambele părți contractante. La caz, reiterează că lucrările de reparație a blocului energetic nr.3, inclusiv lucrările suplimentare executate post incident au fost executate de comun acord și la solicitarea beneficiarului, urmând a fi recepționate în modul prevăzut de capitolul 2) art. 2.4-2.9 și achitate în modul prevăzut de cap.3, ale contractului nr.2022154. Or, corespondența anexată la materialele dosarului din perioada 23 noiembrie 2022-14 martie 2022 confirmă că reclamanta a expediat de câteva ori devizele pentru lucrările post incident pentru aprobarea din partea beneficiarului, urmând ca pârâta SA „Termoelectrica” să perfecteze un acord adițional la contractul nr.2022154 sau să semneze un nou contract pentru volumele post incident. Scrisorile expediate sunt asimilate unei oferte comerciale.

Consideră că corespondența părților și actele tehnice ce confirmă executarea lucrărilor constituie ofertă acceptată de pârâtă, având caracter de antecontract. Consimțământul pârâtei a fost exprimat ferm.

Decontările pentru lucrările de antrepriză se perfectează prin procese-verbale de recepție a lucrărilor executate. Principiile de întocmire a proceselor-verbale de recepție a lucrărilor executate sunt aceleași ca și la devize, în baza cărora s-a încheiat contractul de antrepriză nr.2022154 din 27 iunie 2022.

Devizele executive și procesele-verbale de execuție a lucrărilor în sumă de 4207287,11 lei au fost perfectate în corespundere cu normativele utilizate de pârât în cadrul achiziției privind reparația capitală a turbinei ПТ-80/100-130/13 Nr.3, conform caietului de sarcini nr.129/22 din 29 aprilie 2022, în urma căreia a fost semnat și executat contractul nr.2022154 din 27 iunie 2022.

Partea reclamantă a precizat că lucrările de reparație sunt compuse din 4 devize executive și procese-verbale de recepție a lucrărilor executate, generalizat întitulate

„Eliminarea consecinței de urgență la Blocul nr. 3, Sursa nr. 1”, temeiul calculelor fiind: deviz local nr.1 – diagnostica tehnică a statorului și rotorului turbogeneratorului de tip ТВФ-120-2УЗ nr.3; deviz local nr.2 - înlăturare scurt circuit a înfășurării statorul turbogeneratorului Т3 120-2УЗ nr.3 post incident; deviz local rr.3 - reparația capitală a turbinei ПТ-80/100-130/13 nr.3 post incident; deviz local nr.4 - reparația capitală a turbogeneratorului ТВФ 120-2УЗ nr. 3 - post incident, baza normativă.

Partea reclamantă susține că procesele-verbale de execuție și actul tehnic din 06 martie 2023 confirmă că lucrările post incident au fost executate integral către 23 ianuarie 2023 (în perioada 21 noiembrie 2022 - 23 ianuarie 2023 au avut loc lucrări de reparație a turbogeneratorului nr.3, (ТГ 3) cu instalarea rotorului după incident”).

Astfel, prin scrisoarea nr.80/23 din 17 februarie 2023 înregistrată sub nr.616, reclamanta a solicitat pârâtei acceptarea contravalorii lucrărilor executate.

7. *În ședința de judecată* pârâta SA „Termoelectrica” reprezentată de juriștii Stratan Cristina și Parsian Elena (f.d.209, 214, vol.I) au susținut argumentele expuse în referință și au solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

Aprecierea instanței de judecată.

8. ***Audiind reprezentanții părților, examinând materialele anexate la dosar în raport cu prevederile legale, instanța de judecată respinge cererea de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată, din următoarele considerente.***
9. Articolul 5 din Codul de procedură civilă, prevede că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.
10. În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.
11. Conform art. 9 alin. (1) din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile.
12. În ședința de judecată s-a constatat că la 27 iunie 2022, SA „Termoelectrica” în calitate de beneficiar și SRL „HORUS” în calitate de antreprenor au încheiat în urma procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare din 22 iunie 2022, contractul de antrepriză nr. 2022154 privind achiziția lucrărilor de reparație capitală a turbinei ПТ-80/100-130/13 nr.3, controlul metalului și prelungirea resursei de exploatare a turbinei, reparația capitală a generatorului ТВФ-120-2УЗ nr.3, CPV 45251000-1 (f.d.11-15, vol.I).
13. Obiectul contractului citat rezultă din pct.1.1, antreprenorul se obligă să execute

lucrările de reparație capitală a turbinei ПТ-80/100-130/13 nr.3, controlul metalului și prelungirea resursei de exploatare a turbinei, reparație capitală a generatorului ТВФ-120-2УЗ nr.3, în conformitate cu prevederile proiectului tehnic, cu detaliile de execuție, cu caietul de sarcini, devizele de cheltuieli precum și cu normativele, standardele și prescripțiile tehnice.

14. Potrivit pct.2.1 din contractul de antrepriză nr. 2022154 din 27 iunie 2022, durata de execuție a lucrărilor contractate este:

- reparația capitală a turbinei ПТ-80/100-130/13 Nr.3 – până la 01.10.2022;
- controlul metalului și prelungirea resursei de exploatare a turbinei – până la 01.10.2022;
- raportul pentru prelungirea resursei de exploatare a turbinei – până la 30.11.2022;
- reparația capitală a generatorului ТВФ-120-2УЗ Nr.3 – până la 01.10.2022;
- testările termice a generatorului ТВФ-120-2УЗ Nr.3 – până la 30.11.2022, după primirea ordinului de începere a execuției și asigurării lucrului ritmic de către beneficiar.

15. Instanța reține că parte integrantă a contractului de antrepriză nr. 2022154 din 27 iunie 2022, este Caietul de sarcini nr. 129/22 din 29 aprilie 2022 privind achiziția lucrărilor și bunurilor. Părțile au stabilit că termenul de realizare a lucrărilor se finalizează cu reparația capitală a generatorului ТВФ-120-2УЗ Nr.3, ultima etapă fiind testarea termică a generatorului (01.10.2022-30.11.2022), (f.d.33-37, vol.II).
16. La 15 octombrie 2022, SA „Termoelectrica” a semnat actul tehnic privind reparația capitală a generatorului ТВФ-120-2УЗ Nr.3, potrivit căruia turbogeneratorul nr.3 poate fi pus în exploatare (f.d.16-17, vol.I).
17. Potrivit actului de constatare a finalizării lucrărilor semnat de membrii comisiei SA „Termoelectrica”, s-a confirmat faptul că lucrările de reparație capitală a turbinei ПТ-80/100-130/13 nr.3 și a generatorului electric ТВФ-120-2УЗ nr.3, au fost finalizate fizic la data de 24 octombrie 2022. Din același act rezultă că testările termice ale generatorului electric ТВФ-120-2УЗ nr.3 vor fi efectuate după solicitarea beneficiarului, după punerea în funcțiune și asigurarea disponibilității sarcinii termice/electrice. De asemenea, s-a stabilit că antreprenorul SRL „HORUS” preia responsabilitatea de prezentare, în termenii stabiliți a procesului-verbal de recepție a lucrărilor și documentația de execuție către SA „Termoelectrica” (f.d.18; 180, vol.I).
18. Din explicațiile reprezentanților părților rezultă că la 10 noiembrie 2022 a avut loc declanșarea de testare în rețea a generatorului ТВФ-120-2УЗ nr.3, urmând să funcționeze la parametrii nominali minim 72 ore.
19. În acest sens, se reține dispozițiile pct.2.7 și pct.2.8 din contractul de antrepriză nr. 2022154 din 27 iunie 2022 care prevede că, recepția finală a lucrărilor se va efectua după funcționarea blocului energetic nr.3 la parametri nominali minim 72 ore sau la anclanșare în rețea a generatorului electric. După 72 ore de funcționare la sarcină nominală, executantul în termen de 5 zile lucrătoare, va notifica beneficiarul despre posibilitatea recepției finale a lucrărilor cu anexarea procesului-verbal de recepție a lucrărilor.
20. Din materialele cauzei, rezultă că la 11 noiembrie 2022 în timpul testărilor în complex a întregului bloc energetic nr.3 timp de 72 ore, a avut loc oprirea de avarie a acestuia. La aceeași dată, a fost convocată de urgență comisia pentru cercetarea și stabilirea

cauzei incidentului la turbogenerator.

21. Respectiv, la 11 noiembrie 2022 Comisia tehnică convocată conform dispoziției nr.206/1 a decis deconectarea generatorului electric de la rețeaua electrică (f.d.20-21, vol.I).
22. Conform raportului nr.1 privind executarea procesului-verbal nr.1 al ședinței comisiei tehnice pentru cercetarea și stabilirea cauzei incidentului la turbogeneratorul nr.3, rezultă că lucrările la conducta de alimentare cu apă de răcire a răcitorului nr.2, nu au fost incluse în volumele executate în procesul de reparație capitală a turbinei și generatorului nr.3 (f.d.19, vol.I).
23. La 15 noiembrie 2022, a fost întocmit procesul-verbal nr.2 a ședinței Comisiei tehnice SA „Termoelectrica", unde s-a constatat că executarea lucrărilor de dezasamblare sunt necesare a fi efectuate de comun cu specialiștii și lăcătușii antreprenorului SRL „HORUS", reieșind din insuficiența personalului de reparație, pentru efectuarea în termeni restrânși a acestor lucrări și din cauza relațiilor contractuale care urmează a fi respectate și continuate pentru păstrarea perioadei de garanție a lucrărilor de reparație capitală, post lichidare a incidentului generatorului (f.d.24, vol.I).
24. Potrivit pct.7 al raportului nr.2 din 16 noiembrie 2022 al Comisiei pentru cercetarea și stabilirea cauzei incidentului, se atestă că abateri/neconformități de la procesul de montare sau corpuri străine, altele decât prezența apei în volum exagerat în interiorul generatorului, care pot cauza scurtcircuitul și deteriorarea generatorului, nu au fost identificate (f.d.22, vol.I).
25. La 19 noiembrie 2022, SA „Termoelectrica" a întocmit raportul nr.3 privind stabilirea cauzelor incidentului, care la pct.6 stabilește chestiunea inspectării vizuale în interiorul statorului, după extragerea rotorului și a fost identificat locul deteriorării statorul generatorului (f.d.23, vol.I).
26. La 01 decembrie 2022, SA „Termoelectrica" a întocmit Actul nr.1 de examinare a deranjamentului tehnologic produs pe data de 11 noiembrie 2022, la turbogeneratorul nr.3 de tip ТВФ-120-2УЗ, la pct.32, comisia a stabilit că la momentul incidentului procesul-verbal de recepție finală pentru reparația capitală efectuată conform contractului de antrepriză nr.2022154 din 27 iunie 2022 - nu este semnat (f.d.28-30, vol.I).
27. La 07 decembrie 2022 potrivit procesului-verbal nr.3 al comisiei tehnice din cadrul SA „Termoelectrica" s-a decis continuarea lucrărilor și că testările vor fi efectuate conform programei pentru reparație a generatorului din 22 noiembrie 2022, în limita disponibilității materialelor și echipamentelor (f.d.25, vol.I).
28. Se atestă că la 29 decembrie 2022, membrii comisiei din cadrul SA „Termoelectrica" au semnat concluziile privind rezultatele anchetei de serviciu inițiate în temeiul ordinului nr.239 din 06 decembrie 2022 (f.d.31-38; 39-42, vol.I). *Comisia de anchetă a reținut faptul că la momentul incidentului produs la data de 11 noiembrie 2022, procesul verbal de recepție finală pentru reparația capitală efectuată conform contractului antrepriză nr. 2022154 din 27 iunie 2022 – nu era semnat*. Comisia de anchetă a examinat doar aspectul ce ține de respectarea obligațiilor de funcție și acțiunile/inacțiunile personalului operativ și a personalului de conducere.

29. Totodată, se atestă că, concomitent cu ancheta efectuată de SA „Termoelectrica”, la 11 noiembrie 2022, SRL „HORUS” a numit comisia de anchetă responsabilă de cercetarea tehnico-juridică a incidentului ce a avut loc la 11 noiembrie 2022, soldat cu oprirea blocului energetic nr.3. Astfel, prin raportul nr.1 din 29 noiembrie 2022 comisia SRL „HORUS” a constatat că cauzele scurt circuitului în interiorul generatorului ТВФ-120-2УЗ nr.3, nu sunt imputabile antreprenorului SRL „HORUS” sau subantreprenorilor săi (f.d.59-61, vol.I).
30. Instanța de judecată constată că la data de 27 ianuarie 2023 a fost întocmit Raportul comisiei externe de expertiză instituită conform hotărârii Agenției Proprietății Publice nr. 137/06 din 01 decembrie 2022, în vederea elucidării cauzelor opririi de avarie a blocului energetic nr. 3 (CET Sursa 1) al SA „Termoelectrica” cu privire la incidentul produs la data de 11 noiembrie 2022 (f.d.43-58, vol.I).

Comisia de expertiză a formulat ipoteza de bază, potrivit căreia scurgerile din interiorul generatorului ТВФ-120-2УЗ nr.3 au avut loc din cauza formării microfisurilor la punctul de sudare, ca urmare a coroziunii și oboselii metalului la cordoanele de sudură și corpul generatorului.

31. În concluzia comisiei externe de expertiză expusă în raportul din 27 ianuarie 2023, se atestă că, 1) durata normativă de exploatare a generatoarelor de la CET-2 sursa 1 stabilită de către producător este de 25 ani. Generatoarele electrice sunt puse în exploatare în perioada 1976-1980 (blocul nr.3 în anul 1980). Generatorul electric nr.3 și-a depășit durata normată de viață cu 17 ani. 2) Conductele de răcire trec prin interiorul generatorului, în nemijlocita apropriere a înfășurării statorului, unde locul pentru inspectare este foarte limitat, iar executarea lucrărilor de verificare a metalului cu ultrasunete și lichide penetrante este practic imposibilă. (...) 6) Apariția scurgerilor în vecinătatea cordoanelor de sudură dintre conductele de răcire și corpul generatorului a fost cauzată de coroziunea și oboseala metalului (oțelului carbon) din care este confecționat corpul generatorului și cordoanele de sudură, la care s-au suprapus și alți factori precum vibrația cauzată de specificul punerii în funcțiune a turbogeneratorului, îndeosebi în regimurile de tranziție prin rezonanță în intervalul de putere de până la 35 MW (...). 8) Personalul întreprinderii, inclusiv cel operativ de serviciu a acționat în conformitate cu Instrucțiunile în vigoare, iar turbogeneratorul nr.3 a fost deconectată ca rezultat al acționării protecțiilor în funcțiune: (I) protecția diferențială transversală, (II) protecția diferențială longitudinală și (III) protecția de punere la pământ.

A fost recomandată, repoziționarea conductelor sistemului de răcire pentru turbogeneratorul nr.3 care este o necesitate strictă și obligatorie de realizat (f.d.55 verso-56, vol.I).

32. Din aceste considerente, la 20 februarie 2023 între SA „Termoelectrica” în calitate de beneficiar și SRL „HORUS” în calitate de antreprenor, a fost semnat contractul de antrepriză nr. 2023066 privind retrasarea conductelor de răcire a generatorului cu aprobarea proiectului și verificarea schemei de modernizare pentru răcire cu coordonarea și supravegherea de către uzina producătoare a turbogeneratorului ТВФ-120-2УЗ nr.3 CPV-45231100-6 (f.d.182-191, vol.I).

33. În ședința de judecată, reprezentantul reclamantei SRL „HORUS” a susținut că a executat lucrările de reparație capitală a turbinei ПТ-80/100-130/13 Nr.3, parte a blocului energetic nr.3 (format din turbină și generator) conform contractului nr.2022154 din 27 iunie 2022, semnat cu SA „Termoelectrica”, iar la 24 octombrie 2022 a fost semnat Actul de constatare a finalizării lucrărilor.
34. La fel, părțile au confirmat că lucrările în temeiul contractului de antrepriză nr. 2022154 din 27 iunie 2022 au fost executate, iar contravaloarea lucrărilor executate în sumă de 6295892,43 lei a fost achitată integral de SA „Termoelectrica” în perioada 21 februarie 2023 – 21 noiembrie 2023, fapt confirmat prin actul de verificare reciproce (f.d.179, vol.I).
35. Instanța reține că prezentul litigiu intentat de reclamanta SRL „HORUS” are ca obiect pretențiile de plată aferente lucrărilor executate pentru fabricația și montarea utilajelor destinate remedierii consecințelor incidentului tehnic produs la data de 11 noiembrie 2022, în timpul testărilor complexe ale blocului energetic nr.3, ulterior opririi de avarie a acestuia.
36. Deci, plata solicitată pentru lucrările executate/fabricația și montarea utilajelor destinate remedierii consecințelor incidentului tehnic la blocul energetic nr.3 produs la data de 11 noiembrie 2022 nu constituie obiectul contractului de antrepriză nr. 2022154 din 27 iunie 2022.
37. Aceste circumstanțe rezultă din explicațiile părților și din corespondența purtată între părți.
38. Instanța de judecată constată că în perioada executării de către SRL „HORUS” a contractului de antrepriză nr. 2022154 din 27 iunie 2022 (în perioada de testare a generatorului ТВФ-120-2УЗ nr.3), în urma incidentului produs la 11 noiembrie 2022, când a avut oprirea blocului energetic nr.3, la data de 23 noiembrie 2022 SRL „HORUS” a formulat în adresa SA „Termoelectrica” o scrisoare de informare nr.381/22, prin care a comunicat că conform pct.9.2 din contractul de antrepriză nr. 2022154 din 27 iunie 2022, perioada de garanție pentru lucrările executate începe de la data recepției la terminarea lucrărilor și durează timp de 24 luni calendaristice, respectiv din 24 octombrie 2022 și până la 24 octombrie 2024. Prin aceeași scrisoare a menționat că, fiind luate în considerare circumstanțele excepționale care au avut loc în perioada de funcționare la parametrii nominali minim 72 ore din data de 11noiembrie 2022, recepția finală este imposibilă, deoarece lipsește culpa antreprenorului la capitolul dat. De asemenea a mai indicat că, deoarece SRL „HORUS” și-a asumat garanția pentru lucrările executate, este inacceptabilă intervenția terților la lucrările contractate și realizate, sub condiția anulării garanției de performanță.
39. Rezultând din aceiași scrisoare, SRL „HORUS” a menționat că la scrisoarea nr.381/22 din 23 noiembrie 2022 anexează detalierea volumelor de lucrări și tehnologiile aplicabile pentru repunerea în exploatare a generatorului nr.3 spre examinare și aprobare, indicând că volumele în cauză nu pot fi atribuite contractului nr. 2022154 din 27 iunie 2022. Prin aceeași scrisoare SRL „HORUS” a solicitat pârâtei remiterea unei confirmări în caz de acceptare a volumelor expuse în devizul de

cheltuieli și prezentarea modelului contractului spre negociere și semnare.

40. Instanța constată că, la 24 noiembrie 2022 SA „Termoelectrica” a răspuns la scrisoarea SRL „HORUS” nr.381/22 din 23 noiembrie 2022, prin care ultimei i-a comunicat că, despre concluziile Comisiei pentru elucidarea incidentului, v-a fi informată. Totodată, a solicitat efectuarea acțiunilor cuvenite în scopul executării lucrărilor necesare de punere în funcțiune a turbogeneratorului nr.3, CET Sursa 1 (f.d.27, vol. I).
41. Din materialele cauzei rezultă că SRL „HORUS” la 13 ianuarie 2023 prin scrisoarea nr.13/23, 14/23, la 02 februarie 2023 prin scrisoarea nr.50/23, la 17 februarie 2023 prin scrisoarea nr.080/23, la 14 martie 2023 prin scrisoarea nr.108/23, adresate către SA „Termoelectrica” a solicitat acceptarea volumelor de lucrări executate prin reparația capitală a generatorului conform contractului nr.2022154 din 27 iunie 2022 în sumă de 1026595,06 lei; acceptarea volumelor de lucrări executate post incident în limita răspunderii beneficiarului de recuperare a prejudiciului financiar suportat de antreprenor drept urmare a înlăturării defecțiunilor constatate, în lipsa culpei acestuia în sumă de 4883215,21 lei (f.d.67-76, vol.I).
42. Totodată, instanța reține scrisoarea nr.38/23 din 24 ianuarie 2023 adresată de SRL „HORUS” către SA „Termoelectrica”, referitor la incidentul ce avut loc la SA „Termoelectrica” la 11 noiembrie 2022 soldat cu oprirea Blocului energetic nr.3 și ieșirea din funcțiune a turbogeneratorului ТВФ-120-2УЗ nr.3.

SRL „HORUS” a menționat că lucrările de reparație a generatorului post incident s-au executat conform volumelor prezentate în scrisoarea nr. 381/22 din 23 noiembrie 2022, ulterior actualizate și a raportului preliminar de diagnosticare a statorului și rotorului turbogeneratorului, care în circumstanțele create constituie caiet de sarcini pe un volum de lucrări ce necesită a fi legiferat prin aprobarea unui deviz de cheltuieli și prin aprobarea termenilor de achitare.

Partea reclamantă a indicat în scrisoare că, conform regulilor de exploatare a stațiilor electrice (CO 153-34.20.501-2003) cu referire la pct.1.2, turbogeneratorul nr.3 nu poate fi pus în exploatare până nu trece testările individuale, fără a avea un proiect tehnic complet și coordonat cu uzina producătoare.

Din același înscris, rezultă că SRL „HORUS” reamintește despre faptul că la 24 ianuarie 2023 se constată lipsa contractului consemnat pentru proiectarea, coordonarea și executarea lucrărilor de retrasare a conductelor de alimentare cu apă de răcire a generatorului, ceea ce constituie un impediment pentru finisarea lucrărilor de montare a conductelor și ajustare a lucrărilor conform proiectului tehnic, cât și obținerea rezultatelor calculului rezistenței în conformitate cu regulile de exploatare a stațiilor.

SRL „HORUS” a comunicat că lucrările de retrasare sunt suspendate până la contractarea volumelor expuse, inclusiv până la elaborarea, coordonarea și verificarea proiectului tehnic (f.d.211 vol. I).

43. Totodată, SA „Termoelectrica” la 19 aprilie 2023, prin scrisoarea nr.79/188dt, a răspuns la demersul SRL „HORUS” nr.10/23 din 14 martie 2023, prin care a comunicat că volumele de lucrări executate la turbogeneratorul nr.3 post incident în sumă de 4207287,11 lei inclusiv TVA, nu pot fi examinate fără prezentarea

proiectului privind retrasarea conductelor de răcire a generatorului, fiind aprobată, verificată și coordonată schema de modernizare de către uzina producătoare, astfel a solicitat prezentarea proiectului menționat (f.d.77, vol. I).

44. Astfel, prin scrisoarea din 20 aprilie 2023, nr.177/23, SRL „HORUS" a solicitat repetat SA „Termoelectrica" acceptarea volumului lucrărilor executate post incident în sumă totală de 4883215,21 lei (f.d.78). Aceeași solicitare a fost expediată la 25 mai 2023 și 23 iunie 2023 privind recepționarea și plata lucrărilor de reparație a blocului energetic nr.3, post incident (f.d.80-83).
45. Deci, din explicațiile părților și actele cauzei rezultă că, după incidentul ce a avut loc la 11 noiembrie 2022, soldat cu oprirea blocului energetic nr.3, părțile nu au semnat un contract din care ar rezulta un raport obligațional.
46. Din aceste considerente, la 24 iulie 2023 și 04 august 2023, SRL „HORUS" a expediat în adresa SA „Termoelectrica" cereri prealabile cu privire la încasarea datoriei (f.d.84-90, vol. I). Reclamanta în mod repetat a solicitat semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor executate post incident la generatorul ТВФ-120-2УЗ nr.3 în mărime de 4883215,21 lei și achitarea acestei datorii.
47. Instanța atestă că reclamanta își întemeiază acțiunea pe prevederile Codului civil, care reglementează principiile generale ale obligațiilor civile, formarea și executarea contractelor, răspunderea civilă și dreptul la repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale, gestiunea de afaceri cât și în temeiul răspunderii delictuale.
48. Articolul 776 din Codul civil, stabilește că obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.
49. Conform art.858 alin.(1), (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.
50. Conform art. 1998 alin. (1-4) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege. Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimțământul persoanei vătămate, cu condiția că persoana cunoștea sau trebuia să cunoască consecințele rugămînții sau ale consimțământului, și dacă fapta autorului nu contravine bunelor moravuri.
51. Instanța de judecată analizând circumstanțele constatate întemeiate pe prevederile art.1998 din Codul civil, consideră că acestea nu sunt aplicabile și respectiv nu justifică admiterea pretențiilor.
52. Or, reieșind din această situație de fapt, instanța constată că nu sunt întrunite cumulativ condițiile răspunderii civile delictuale, în sensul art. 1998 din Codul civil: fapta ilicită (nesemnarea devizelor locale privind eliminarea consecințelor la blocul energetic nr.3 post incident și a procesului-verbal f.d. 94-112 Vol. I), vinovăția (neglijența manifestată în raport cu obligațiile legale), prejudiciul (deteriorarea

blocului energetic nr.3 și cheltuielile aferente remedierii) și legătura cauzală (raportul direct între acțiunea/inacțiunea beneficiarului și prejudiciul produs).

53. În acare situație, lipsa unei condiții, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja și în lipsa unor condiții.
54. De asemenea, instanța de judecată nu poate reține ca temei de admitere a pretențiilor a reclamantei prevederile art. 1035 alin.(1) din Codul civil, care prevede că, constituie acceptare declarația destinatarului ofertei sau o altă acțiune care atestă consimțirea ofertei. Acceptarea produce efecte din momentul în care este recepționată de ofertant. Alin.(2) prevede că dacă, în virtutea ofertei, a practicii stabilite între părți și a uzanțelor, acceptantul poate să-și manifeste consimțământul prin săvârșirea unor acțiuni fără notificarea ofertantului, acceptarea produce efecte din momentul săvârșirii acțiunilor.
55. Aprecierea de către partea reclamantă a scrisorilor transmise în adresa pârâtei SA „Termoelectrica" privind recepționarea și plata lucrărilor de reparație a blocului energetic nr.3, post incident în sumă totală de 4883215,21 lei, ca fiind înaintarea ofertei și răspunsurile pârâtei, ca fiind acceptarea ofertei, este una eronată.
56. Or, din răspunsurile părții pârâtei rezultă că, după incidentul din 11 noiembrie 2022 (când a avut oprirea blocului energetic nr.3) SA „Termoelectrica" de fiecare dată comunica părții reclamante despre efectuarea acțiunilor cuvenite în scopul executării lucrărilor necesare de punere în funcțiune a turbogeneratorului nr.3, CET Sursa 1, deoarece incidentul s-a produs în perioada executării de către SRL „HORUS" a contractului de antrepriză nr. 2022154 din 27 iunie 2022 (în perioada de testare a turbogeneratorul ТВФ-120-2УЗ Nr. 3).
57. Deci, reieșind din aceste circumstanțe, nu se poate considera că între părți s-a format un contract prin corespondența purtată între părți, adică prin scrisorile trimise și răspunsurile primite, referitoare la lucrările de reparație efectuate la blocul energetic nr. 3 post incident.
58. Faptul, că SRL „HORUS" a efectuat lucrări și a trimis scrisori nu înseamnă automat că SA „Termoelectrica" a acceptat o ofertă sau că s-a format un contract în sensul prevederilor art. 1035 Cod civil.
59. Instanța reține însă că, simpla executare a unor lucrări și transmiterea unor solicitări de plată nu pot fi considerate manifestări de consimțământ valabile ale pârâtei SA „Termoelectrica". În lipsa unui acord expres de voință sau a unor fapte care să ateste neîndoielnic acceptarea ofertei, nu se poate reține existența unui raport juridic între părți. Prin urmare, susținerile reclamantei privind încheierea unui antecontract sau a unui contract tacit de prestări servicii sunt neîntemeiate.
60. Totodată, instanța stabilește că în susținerea pretenției privind încasarea sumei pentru volumul lucrărilor executate post incident în sumă totală de 4883215,21 lei, SRL „HORUS" face trimitere la devizele de cheltuieli întocmite unipersonal. (f.d. 94-112 Vol. I)
61. SRL „HORUS" susține că, calculele de deviz privind eliminarea consecințelor situației excepționale la blocul nr.3, sursa nr.1 a CET 2 Chișinău, au fost confirmate

de compania Parteneriat cu Răspundere Limitată „TeploSnabEngineering” din Republica Kazahstan, menționând că actele tehnice ar confirma volumul lucrărilor îndeplinite, conform legislației în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova (scrisoarea nr.34/12 din 28 februarie 2025 (f.d.216, vol.I – f.d.32, vol. II).

Din același înscris rezultă că, compania Parteneriat cu Răspundere Limitată „TeploSnabEngineering” din Republica Kazahstan, deține licență de prima categorie pentru îndeplinirea lucrărilor de cercetare-proiectare pe teritoriul Republicii Kazahstan și practică activitatea de elaborare a proiectelor legate nemijlocit de domeniul energetic. Potrivit aceluiași înscris, se menționează că, specialiștii inginer șef de proiect și șef secție devize, colaboratori a companiei PRL „TeploSnabEngineering” au examinat procesele-verbale ale ședințelor comisiei tehnice a SA „Termoelectrica”, programele de îndeplinire a lucrărilor și actele tehnice care confirmă faptul îndeplinirii lucrărilor de reparație a blocului energetic nr.3 al CET 2 Chișinău, sursa nr.1 de către compania SRL „HORUS” după deconectarea de avarie datată cu 11 noiembrie 2022.

62. Instanța de judecată apreciază critic concluziile constatate de compania Parteneriat cu Răspundere Limitată „TeploSnabEngineering” din Republica Kazahstan, deoarece acestea au fost efectuate la cererea unipersonală a reclamantei SRL „HORUS”.
63. La caz, raportul ce ar confirma volumul lucrărilor îndeplinite de SRL „HORUS”, calculele de deviz privind eliminarea consecințelor situației excepționale la blocul nr.3, sursa nr.1 a CET 2 Chișinău în sumă totală de 4 207 287,11 lei, nu poate fi reținut de instanța de judecată ca o probă în sensul art.130 din Codul de procedură civilă.
64. Se atestă că asemenea înscrisuri, emanând exclusiv de la partea interesată, nu pot constitui probă suficientă pentru a demonstra realitatea, întinderea și valoarea lucrărilor efectiv executate, în absența confirmării acestora de către beneficiarul SA „Termoelectrica” ori alte persoane abilitate, potrivit normelor tehnice aplicabile.
65. La caz, nu se contestă dacă au fost efectuate sau nu lucrările de către SRL „HORUS” în vederea eliminării consecințelor situației excepționale la blocul nr.3, sursa nr.1 a CET 2 Chișinău, dar este necesar de a demonstra și contravaloarea lucrărilor pretins executate.
66. După cum s-a constatat în susținerea pretenției privind plata sumei de 4 883 215,21 lei care ar reprezenta contravaloarea lucrărilor pretins executate ulterior incidentului invocat, reclamanta a anexat la dosar devize de cheltuieli întocmite în mod unilateral.
67. Instanța de judecată evidențiază că, devizul de cheltuieli presupune o evaluare anticipată a costurilor necesare pentru finalizarea unei lucrări. Acesta detaliază costurile cu materialele, manopera și alte cheltuieli, oferind o estimare a costului total și servind drept bază pentru planificarea, executarea și decontarea proiectului. Pentru a pretinde plata, trebuie să existe o obligație contractuală, expresă sau tacită. În prezentul caz, SA „Termoelectrica” nu a semnat devizul de cheltuieli. Deci devizul de cheltuieli nu dovedește automat existența unui contract sau acord asupra prețului. În concluzie, devizul, de unul singur, nu este suficient pentru a obliga beneficiarul la plată lucrărilor, deoarece devizul furnizează o valoare totală estimativă a cheltuielilor, nefiind apt să dovedească existența și întinderea creanței.

68. Mai mult, instanța constată că reclamanta SRL „HORUS” nu a prezentat nici-o probă din care ar rezulta că a suportat cheltuieli reale la executarea lucrărilor post incident (exemplu: retribuirea salariului, salariu de bază, arenda instalației pentru testarea cu fregvență industrială a turbogeneratorului, plata pentru costurile de asigurare a personalului laboratorul electric (deținătorul instalației în timpul diagnosticării turbogeneratorului) reflectate în deviz...ș.a.) și nici nu a emis o factură fiscală în acest sens.
69. Instanța relevă că obligația de plată apare doar dacă există un titlu juridic care o fundamentează: contract, factură emisă conform legii sau acceptare expresă a sumei. Or, după cum s-a menționat devizul este doar o dovadă internă a lucrărilor pretins efectuate, dar fără acceptul beneficiarului, acesta nu constituie o cerere de plată certă.
70. Având în vedere considerentele expuse, rezultă că reclamanta nu a făcut dovada certă, completă și convingătoare a existenței și întinderii creanței pretinse, conform prevederilor art.118 din Codul de procedură civilă și principiului „*onus probandi incumbit actori*”.
71. În aceste condiții, instanța constată lipsa temeiului legal pentru a obliga SA „Termoelectrica” la plata sumelor solicitate de SRL „HORUS”, și din acest motiv cererea privind încasarea sumei în mărime 4 207 287,11 lei se respinge ca neîntemeiată.
72. Având în vedere că instanța a constatat netemeinicia cererii depuse de SRL „HORUS” în partea încasării de la SA „Termoelectrica” a sumei în mărime de 4207287,11 lei, instanța v-a respinge ca pretenții subsecvente și cerințele de încasare a dobânzii de întârziere în mărime de 614724,99 lei calculată până la 18 octombrie 2023; precum și a dobânzii de întârziere calculată din 19 octombrie 2023 până la plata integrală a datoriei 4207287,11 lei. De altfel, calcularea dobânzilor de întârziere la o creanță care nu este certă, lichidă și exigibilă, este neîntemeiată.
73. Referitor la compensarea cheltuielilor de judecată, se reține dispozițiile art.94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, care reglementează că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului-proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.
74. Având în vedere că reclamanta SRL „HORUS” a pierdut procesul, prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu se aplică și respectiv cererea privind compensarea cheltuielilor de judecată se respinge.
75. Din aceste considerente, instanța a ajuns la concluzia respingerii cererii de chemare în judecată depusă de SRL „HORUS” către SA „Termoelectrica” privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.
76. În conformitate cu art. 94, art. 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „HORUS” către SA „Termoelectrica” privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/.

Președintele ședinței,
Judecătorul Diana Tricolici